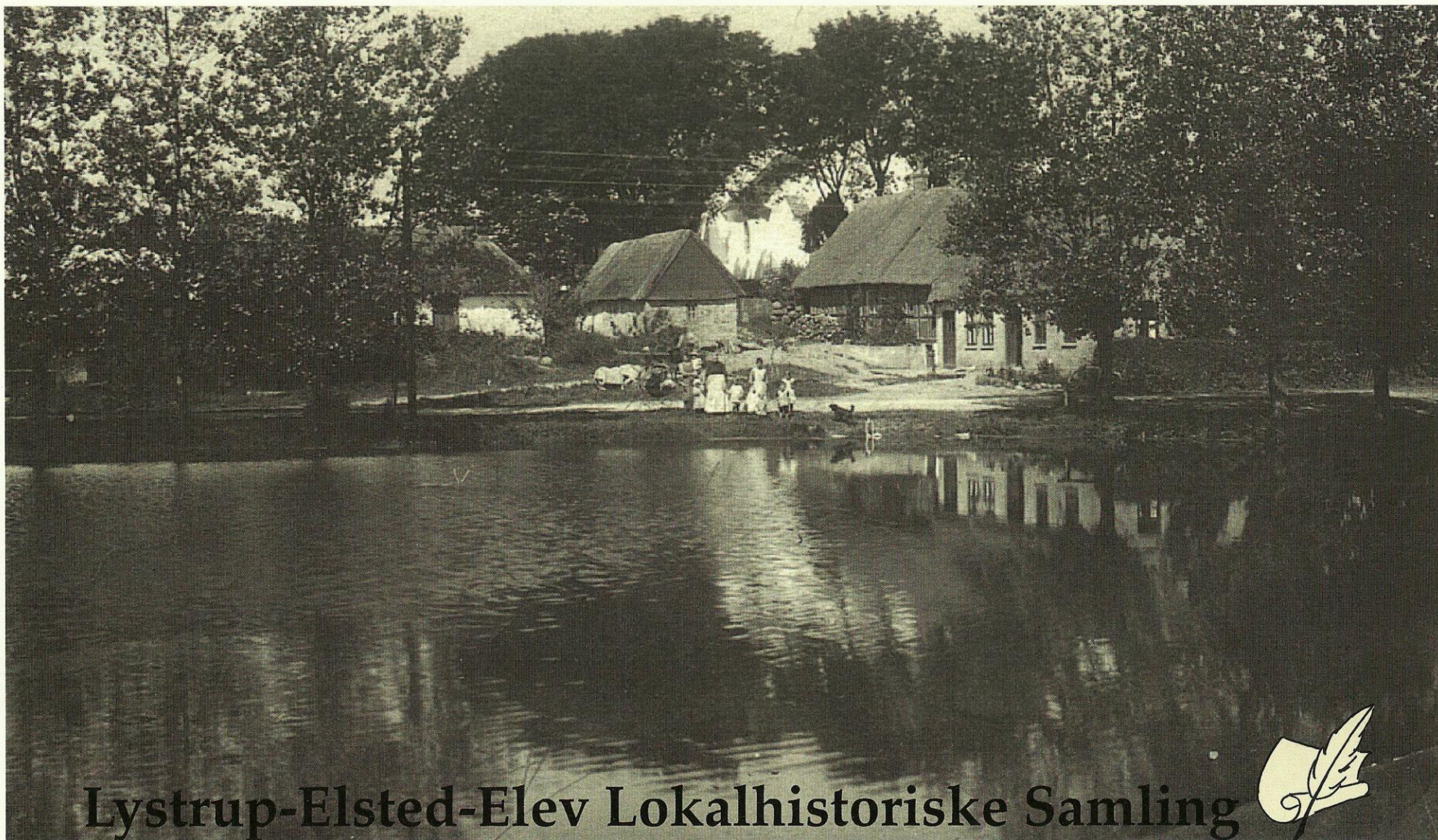
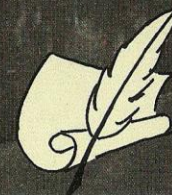

Kalender 2008

Lystrup-Elsted-Elev Lokalhistoriske Samling

Kalender 2008

De står med den 10. kalender i rækken af lokalhistoriske kalendere fra Lystrup-Elsted-Elev lokalhistoriske samling. Altså vores jubilæumskalender. Vi er meget stolte og glade over, at vi har nået denne milepæl – og det har vi på grund af den fine opbakning, vi har i vores lokalområde.

Museerne og arkivverdenen har i år haft fokus på Industrikulturen i Danmark, og mange spændende udstillinger, foredrag og Tv-udsendelser er i blevet til i den anledning. På arkivet har vi fået nogle kontakter til produktionsvirksomheder i området, men vi har brug for meget mere, hvis vi skal dokumentere netop vores områdes interessante udvikling. Derfor håber vi, at kalender 2008 og dens 9 forgængere kan inspirere mange til at gå i gemmerne efter billeder og materialer for derefter at gå på Lystrup bibliotek til Lystrup Elsted Elev lokalhistoriske Samling for at låne, give eller bare fortælle os om disse fund.

Kalenderen i år handler om mennesker – nogle få af alle dem, der har betydet noget for netop vores sted. Vi har ledt mange steder efter oplysninger, og som vanligt er der mange at sige tak for hjælpen til. Detektivarbejdet har som de forgangne år været lagt i hænderne på Inge Riisgaard, Arne Pedersen, Jens Sørensen, Lennie Boesen og hele Elevstudiegruppen, Conny Theil og Bente Gyldenløv Hintze, alle frivillige på arkivet – det er til stor inspiration at have gode medarbejdere - tak.

Har nogen rettelser eller nye oplysninger er Lystrup – Elsted – Elev Lokalhistoriske Samling meget interesserede i disse.

Til allersidst tak til alle der har forudbestilt kalenderen og til følgende virksomheder, hvor de fleste gennem alle arene har tegnet støtte-abonnement på kalenderen og dermed gjort udgivelsen økonomisk mulig, og en ekstra tak til bankerne i området, der sammen med Lystrup bibliotek også i år har lovet at stå for salget.

Djurslands Bank
Super Brugsen Lystrup

Danske Bank
Lystrup tandlægecenter

Nordea
Elopak Denmark A/S

Terma A/S
Fa. Henning V Jensen, Elsted ApS

Marianne Vasard Nielsen
Arkivleder

Brudstykker af byernes liv

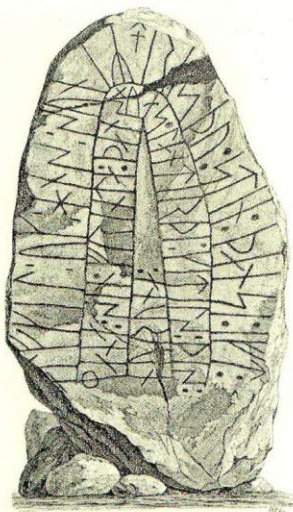
Fra køkkenmøddinger og runesten over papirarkivalier til digitale medier

Der samles på vidnesbyrd om, hvordan man har boet her, hvor "8520 Lystrup" ligger i dag. Før man bygger en motorvej, graver man efter arkæologiske spor efter stenalderens landsbyer, man undersøger deres byggestil og landbrugsformer, udformningen af deres redskaber og køkkentøj. Ja, selv hvad de spiste, kan vi finde ud af ud fra køkkenmøddingernes indhold og sporene i jorden.

Vi har også spor efter de første, der skrev besked til andre ved hjælp af runer. De har dekoreret rensdyrtakker og sat runesten i landskabet. Ikke her i Lystrup men der er fundet 6 runesten i Århusområdet, og den nærmeste stod ved Egåen på Brobjerg Banke.

I mange år skrev man med blæk på pergament, senere kom papiret fra Kina og bogtrykkerkunsten blev opfundet i Tyskland i 1450'erne. Man har bevaret mange håndskrevne bøger og også nogle af de første bibler, som Gutenberg trykte.

Slid, brand, naturkatastrofer, klimaændringer med videre medfører, at byer flytter, køkkenmøddinger oversvømmes eller gror til, bøger forsvinder og værktøj gå i stykker. Kort sagt: Hele historien kan ikke gemmes – kun en brøkdel er bevaret for eftertiden.

Runesten fra Egå. Indskriften lyder:
"Alekil og hans sønner rejste denne
sten efter deres frænde Manne som var
landhyrde (godsbestyrer) hos Kæld den
norske."

I dag gemmer vi bevidst i arkiver til eftertiden. Vi gemmer i rigsarkivet og på landsarkiverne, der er Erhvervsarkivet, og vi har de lokalhistoriske arkiver, men vi gemmer kun det, der bliver afleveret. Kommunale arkivalier skal opbevares et vist åremål, så kan en hel del af det kasseres, og kun historisk interessante sager gemmes for eftertiden. Det er der en arkivlovgivning, der søger for. Anderledes er det med alt det, vi private mennesker går rundt og efterlader af historie.

Vi har i dag fået nogle nye problemer med at gemme vidnesbyrd. Det drejer sig om alle de nye medier. Først fotografierne, hvor negativerne efter et stykke tid begynder at forgå. På arkiverne prøver man febrilsk at nå at redde de gamle billeder ved at scanne dem, men vi får ikke altid alle detaljerne med på det nye medie. Når de så er scannet, skal man sørge for at gemme dem på medier, man også kan læse om mange år. Hvilket vil sige, at man med jævne mellemrum skal tjekke, om floppy-disken, disketten eller Cd'en stadig kan læses af de computere der findes.

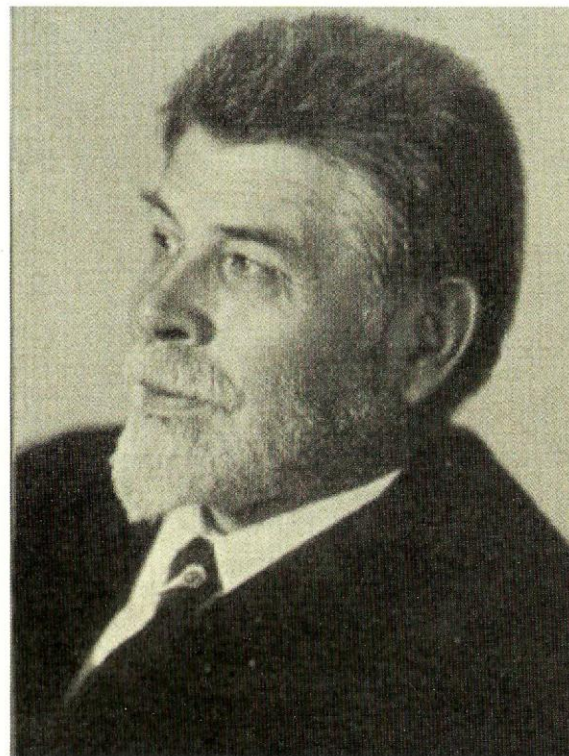
Det næste problem er de levende billeder. Her er udviklingen fra film til video til digital video gået hurtigt, og det er ikke alle steder, man i dag har mulighed for at afspille de spændende arkivalier, fordi man mangler den rigtige afspilningsmaskine. Det gælder også for lydoptagelser af fx interviews. Mange steder ligger der spolebånd til både 2 og 4 spors båndoptager eller kassettebånd, men båndoptageren mangler.

Næste skridt er de mange hjemmesider, der fortæller historie om mennesker og virksomheder. Dem er der også interesse for at gemme for eftertiden, men igen er det vigtigt at vælge den rette form at gemme på, så vi kan læse og forstå det digitale budskab om 10, ja måske om 100 år.

JANUAR

22 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage

Ti	1	Nytår 1
On	2	
To	3	
Fr	4	
Lø	5	
Sø	6	Hellig 3 konger
Ma	7	2
Ti	8	●
On	9	
To	10	
Fr	11	
Lø	12	
Sø	13	
Ma	14	3
Ti	15	●
On	16	
To	17	
Fr	18	
Lø	19	
Sø	20	
Ma	21	4
Ti	22	○
On	23	
To	24	
Fr	25	
Lø	26	
Sø	27	
Ma	28	5
Ti	29	
On	30	●
To	31	

Marius Kristensen, dr. phil. Højskolelærer og sprogforsker

Marius Kristensen blev født i Lystrup 27. april 1869 af forældrene Peter Andersen Christensen, Skejby og Ane Andersen, Hovgården. Familien boede på Lystruplund, hvor nu kun stuehuset er tilbage - Bygaden 25.

Han fortæller: "Min første undervisning fik jeg af min farfader, som lærte mig at læse "danske" bogstaver inden sin død." Efter farfaderens død læste han med en moster, "af hende lærte jeg ogsaa runerne." "Da jeg 6 aar gammel kom i Elsted skole, kunde jeg læse rent og paa trods af en haard sygdom i de nærmest følgende aar, kom jeg allerede i 8-aars alderen op i skolens øverste klasse."

I maj 1878 kom han på Aarhus Private Realskole, og i 1881 på Aarhus Katedralskole. Efter studentereksamen stiftede han bekendtskab med "Noreens Altnordische Grammatik", hvis behandling af lyd læren fuldstændig betog ham. I 1892-94 udkom "Bidrag til den jyske litteraturs historie" og "Sønderjyske digte i folkemålet" i 1920. Fra 1895 boede han i Askov. Marius Kristensen og Ane Marie Hansen blev gift 1. august 1899.

I 1906 fik han den filosofiske doktorgrad om "Fremmedordene i det ældste danske skriftsprog". Ved stiftelsen af "Danmarks Folkeminder" i 1907 valgtes han til bestyrelsen. I 1909 ledede han undersøgelserne af folkemålet på Als og i 1910 på de sydfynske øer. I 1911 var han medstifter af "Det Danske Sprog- og Litteraturselskab". I 1915 blev Marius Kristensen medbestyrer af Askov Højskole. Fra 1926 modtog han fra Carlsbergfondet livslang gage til videnskabelige undersøgelser indenfor hans fag.

I 1939 blev Marius Kristensen benådet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Han døde 2. november 1941 i København og er begravet i Askov.

I 1992 forespurgte Boligforeningen Ringgården Institut for Navneforskning om mulige lokale stednavne. I svaret stod blandt andet: "hvornår finder Lystrup ud af at opkalde en vej efter den eneste af sine borgere, der har gjort sig landskendt?" Det er som bekendt ikke sket endnu!

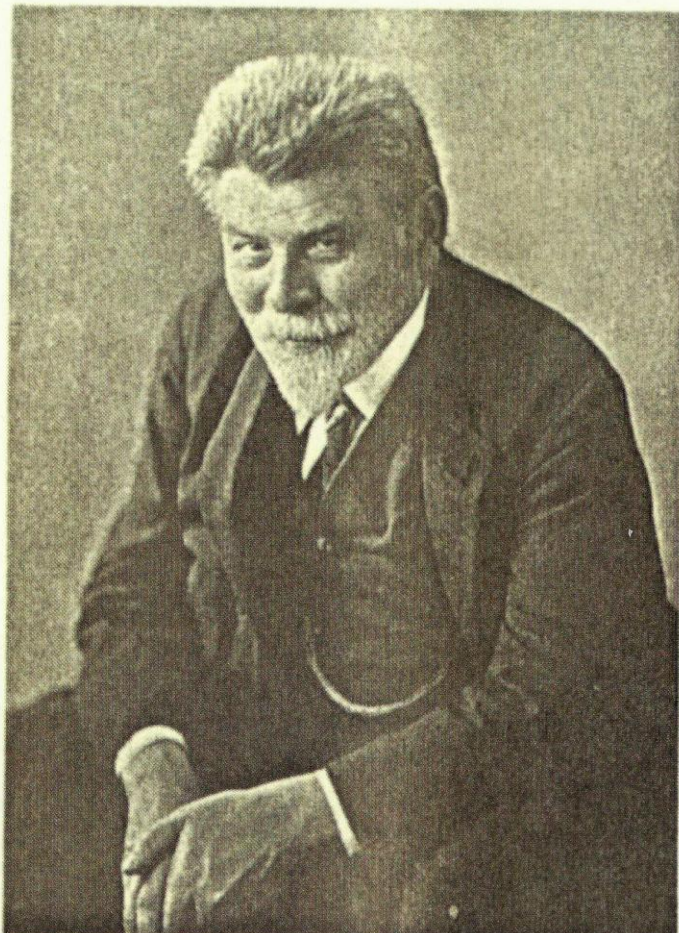
Udvalg for Folkemaals Publikationer, Serie A, Nr. 3.

UDSAGNSORDENES BØJNING
I EGNEN NORD FOR ÅRHUS

Af
MARIUS KRISTENSEN

Udgivet af
Universitets-Jubilæets danske Samfund

Holt-Madsen fot.

Marius Kristensen

J. H. Schultz Forlag. København

1942

FEBRUAR

21 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage

Fr	1	
Lø	2	
Sø	3	Fastelavn
Ma	4	6
Ti	5	Kronprinsesse Mary
On	6	
To	7	●
Fr	8	
Lø	9	
Sø	10	
Ma	11	7
Ti	12	
On	13	
To	14	◐
Fr	15	
Lø	16	
Sø	17	
Ma	18	8
Ti	19	
On	20	
To	21	○
Fr	22	
Lø	23	
Sø	24	
Ma	25	9
Ti	26	
On	27	
To	28	
Fr	29	◑

Jens Peter Jensen, Elsted

En stor smed (185 cm), der havde lært at slås som dreng, og at det gjaldt om at slå først og hårdt.

Smed Jens Peter Jensen var født 6. juni 1884 i Randers, hvor han var i lære 1899-1903. I 1907 flyttede han til Århus, blev gift i 1908 med Ane. De fik 3 døtre og 4 sønner.

Fra 1912 var Jens Peter Jensen bysmed i Lystrup, dvs. det var bønderne, der havde ansat ham til at arbejde i deres smedie. Men han mente, at bønderne i Lystrup var smålige og købte i 1915 den selvstændige smedie (fra 1890) i Elsted.

Smeden i Elsted var maskinsynsmand og da man i 1920-23 fik elektricitet i Elsted, arbejdede han med mastesikringer. I 1923 var han med til at indføre aftenundervisning under Århus tekniske Skole i Elsted Kommune. Han har også været formand for en afd. af Dansk Smedemesterforening.

Smeden havde interesse i at løse problemer, og i 1922 erhvervede han sit 1. patent, "koblings- og styrestang til vognstænger på landbrugsmaskiner og lignende". Mathias Sørensen på Skaarupgaard var en

god reklame for smedens harver, da han, da det gik bedst, påstod, at han dyrkede 50 % ekstra på de marker, der var bearbejdet med en af smedens harver.

I 1924 fik han udstedt 2. patent, "stænskærme til automobiler" (konkurrence i avisen). I 1925 fik han patent på "sæddækker med for hinanden forsatte og indstillige tænder med ombytkelige spidser" (løsner og bearbejder jorden). I 1939 fik smeden patent på sukkerroevaskeren "Elsted", kendt over hele landet, som den eneste selvdømmende roevasker. I 1954 fik Jens Peter patent på "bevægelig koblingsdel til trepunktophængning til harver med traktorforspand".

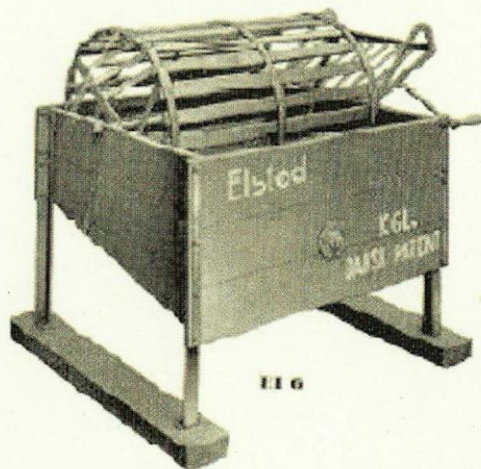
Jens Peter Jensen fik de bedste og bæredygtige ideer sent i sit liv, hvor udviklingen gik hurtigt fra landbrugs- mod industrisamfund og bevirkede, at landbruget havde brug for masser af harver for at kunne producere uden de mange ansatte, der gik over i industrien. Han døde 16. juli 1956.

Den eneste rigtige

Traktorharve med bevægelig Koblingsanordning for 3 Punkts Ophæng, helt uafhængig af Traktorens Bevægelser, anbefalet af Statens Redskabsudvalg i 1928 og siden gennemgaaet alle moderne Forbedringer, fabrikkeres for alle kendte Traktorer. Bemærk en speciel Harvemodell for Ferguson med 2,40 Meters Arbejdsbredde, let at behandle for Traktoren og efter Brugers Udtalelser et Kvalitetsprodukt og som overflødiggör alle andre Harver.

Elsted Redskabs Industri
J. P. Jensen
Lystrup St. Tlf. Lystrup v. Aarhus 104

Sukkerroevaskeren
»Elsted«

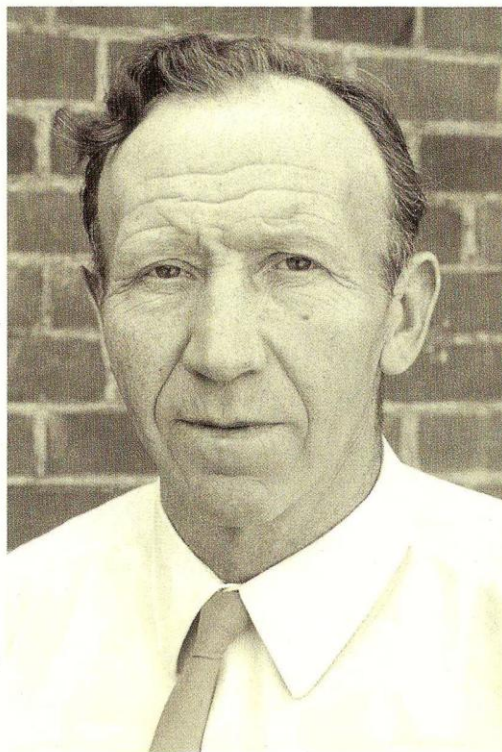
Kgl. dansk Patent

MARTS

18 arbejdsdage ekskl. 5 lørdage

Lø	1	
Sø	2	
Ma	3	10
Ti	4	
On	5	
To	6	
Fr	7	●
Lø	8	
Sø	9	
Ma	10	11
Ti	11	
On	12	
To	13	
Fr	14	●
Lø	15	
Sø	16	Palmesøndag
Ma	17	12
Ti	18	
On	19	
To	20	Skærtorsdag
Fr	21	Langfredag ○
Lø	22	
Sø	23	Påskedag
Ma	24	2.påskedag 13
Ti	25	
On	26	
To	27	
Fr	28	
Lø	29	●
Sø	30	Sommertid begynder
Ma	31	14

Det er nødningen det kommer an paa

Naar sogneraadet genvælges uden afstemning før valgdagen

Henning Nielsen, Elev

Henning Nielsen er født 3. januar 1917 i Elev som søn af sognefoged og gårdejer på "Elev Østergård" Rasmus Frederiksen Nielsen og hustru Hansine Bødker f. Hansen. Han drev gården videre efter faderens død i 1942.

Henning Nielsen var medlem af Elev sogneråd fra 1958 - 70, de sidste 8 år som formand.

Sognerådvalget i 1962 i Elev var specielt, fordi det gamle sogneråd havde bestemt sig til ikke at genopstille, og der var heller ikke andre, der var villige. Sognets vælgere, der var samlet til opstillingsmøde i skolen, måtte op og stå og klappe 10 gange, før formanden udtalte: *Ja, ja da, vi havde ellers vedtaae, te vi ett fortsætt', men ka'et ikke være anderledes, saa .... men kuns for jen periode mer'.*

Det blev levende beskrevet i Århuus Stiftstidende af den lokale referent, Leonardt Nielsen, under overskriften, der er udødeliggjort i Elev: *Det er nødningen, det kommer an på.*

Henning Nielsen var manden bag Elev kommunes dispositionsplan, der udlagde området ved Stokbrovej til byudvidelse. I slutningen af 60'erne, da kommunalreformen var nært forestående, valgte man at indlemme Elev sogn med sine 60 husstande og 300 indbyggere i storkommunen Århus 1. april 1970, og Henning Nielsen blev dermed Elevs sidste sognerådsformand.

"Elev er et lille sogn med 230 - 254 indbyggere og der er 5 medlemmer i sognerådet. Kommunens kontor er indrettet i et værelse på Elev Østergård og formanden, der også står for socialudvalget og folkeregistret, har ikke fast kontortid, men kan træffes på sin gård hele døgnet. Sognerådet foretager skattebetaling og må sørge for at pengene kommer hjem. Der er meget sjældent arbejdsledige i Elev, og de syge og svage får "kvalificeret hjælp" af en husmor i kommunen", fortæller Henning Nielsen til Avisen Demokraten den 24. august 1969.

Henning Nielsen dør 70 år gammel 29. juni 1987
Det store fotografi viser Elev Østergård omkring 1920

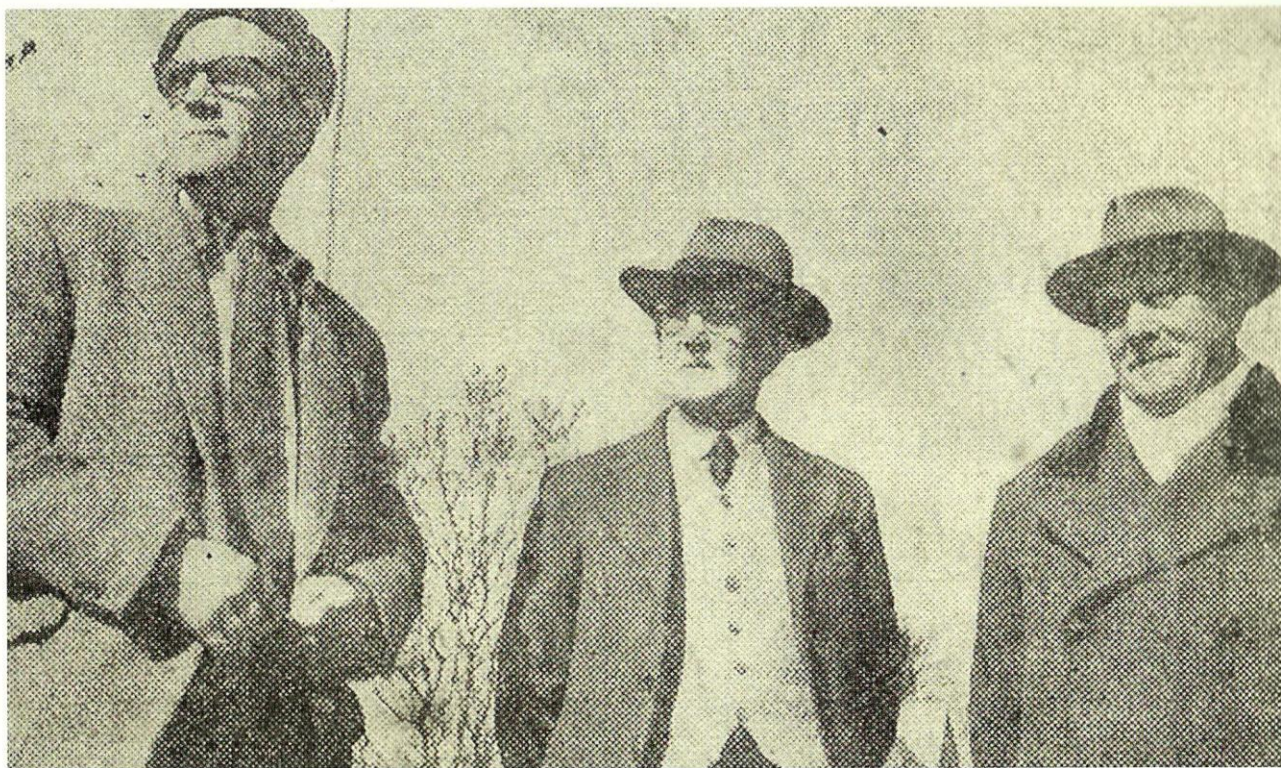

APRIL

21 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage

Ti	1	
On	2	
To	3	
Fr	4	
Lø	5	
Sø	6	●
Ma	7	15
Ti	8	
On	9	
To	10	
Fr	11	
Lø	12	○
Sø	13	
Ma	14	16
Ti	15	
On	16	Dr. Margrethe II
To	17	
Fr	18	Store Bededag
Lø	19	
Sø	20	○
Ma	21	Prinsesse Isabella 17
Ti	22	
On	23	
To	24	
Fr	25	
Lø	26	
Sø	27	
Ma	28	18 ○
Ti	29	
On	30	

Valdemar Buttenschøn

Købmand Jens Frederik Valdemar Buttenschøn er født den 20. september 1872 i Dallerup sogn, der i dag ligger i Silkeborg kommune. Han var uddannet indenfor handel og var elev på Handelsskolen i Århus 1887. Hans Forældre var Kirstine og Jaachim Buttenschøn, faderen var købmand i Tovstrup og her var Valdemar Buttenschøn også købmand fra 1890-1912.

Valdemar Buttenschøn blev gift den 20. oktober 1904 med Marie Jensen, hvis far var Landstingsmand.

I 1912 kom Valdemar Buttenschøn til Lystrup, hvor han drev købmandsbutikken ved Lystrup Station. Derudover var han indehaver af Lystrup Afholdshotel fra 1912 - 1935. I 1920 ansøger og får Valdemar Buttenschøn bevilling til at drive beværtning uden ret til udskænkning af stærke drikke.

Valdemar Buttenschøn vælges for Venstre ind i Elsted Sogneråd i 1917, og i 1918 bliver han Sognerådsformand, en post Valdemar Buttenschøn bestrider i 33 år frem til 1950.

Derudover er han medlem af Skolekommissionen og Menighedsrådet i Elsted fra 1922 til 1942. Endvidere var han medlem af bestyrelsen for Sognerådsforeningen i Århus Amt.

Før 1935 skulle man for at komme fra Lystrup til Århus om veje over Egå ad Grenåvej eller over Terp og op ad Randers landevej. Valdemar Buttenschøn og Muremester Jacobsen var primusmotorer i arbejdet for at få vejen over mosen anlagt. Byggeriet blev vedtaget januar 1938 og vejen blev indviet 1. juni 1939.

Buttenschøn boede i "Villa Sønderborg" i Lystrup, indtil den blev nedrevet for at give plads til vejen over mosen. Buttenschøn byggede en bungalow på Lystrupvej 239. I bungalowens kælder blev der indrettet kommunekontor. I 1950'erne købte sognerådet en villa på Lystrupvej 230.

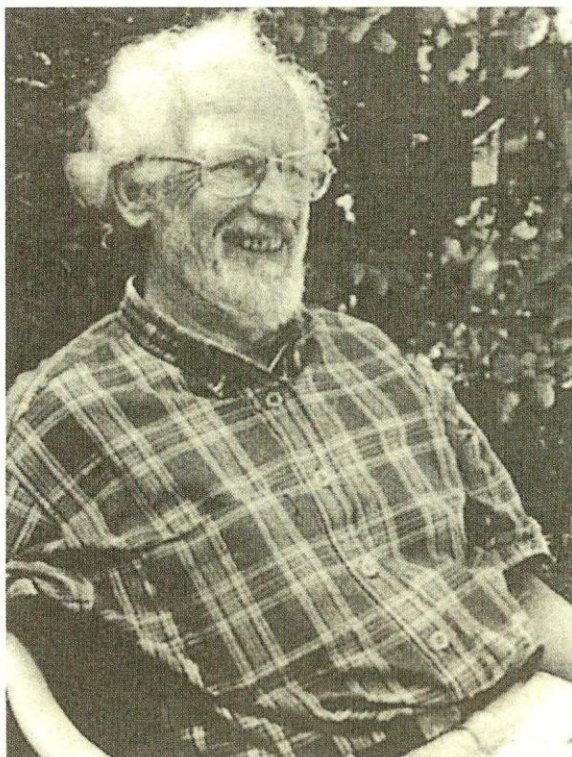
Valdemar Buttenschøn døde i oktober 1957 og blev begravet på Elsted kirkegård med deltagelse af familien, mange af sognets beboere og endvidere venner og kolleger fra Buttenschøns mangeårige virke i det sognepolitiske liv.

MAJ

20 arbejdsdage ekskl. 5 lørdage

To	1	Kristi Himmelfartsdag
Fr	2	
Lø	3	
Sø	4	
Ma	5	Dk's befrielse 1945 19 ●
Ti	6	
On	7	
To	8	
Fr	9	
Lø	10	
Sø	11	Pinsedag
Ma	12	2. Pinsedag 20 ●
Ti	13	
On	14	
To	15	
Fr	16	
Lø	17	
Sø	18	
Ma	19	21
Ti	20	○
On	21	
To	22	
Fr	23	
Lø	24	
Sø	25	
Ma	26	Kronprins Frederik 22
Ti	27	
On	28	●
To	29	
Fr	30	
Lø	31	

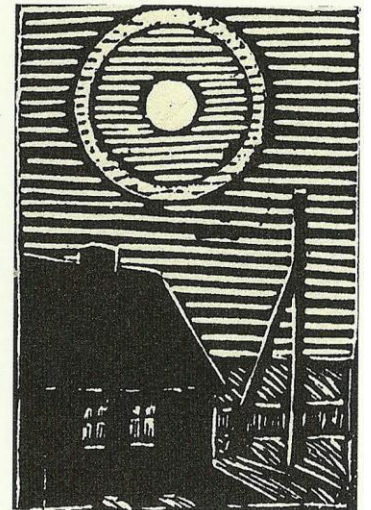
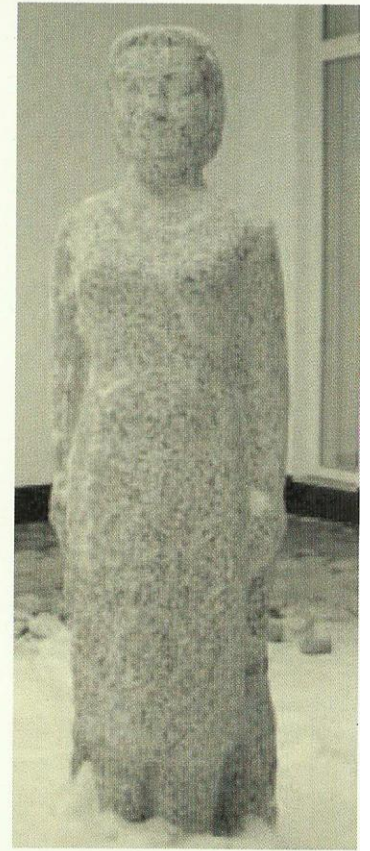
Aage Bruun Jespersen, 2. oktober 1929 til 13. februar 2001

Aage Bruun Jespersen er født i Viby, og allerede som 14-årig kom han i lære som billedskærer i Møllegade i Århus, og samtidig gik han på teknisk skole og på tegnekursus om aftenen. Efter endt uddannelse i Århus og København, fortsatte han sine studier i Stockholm.

I 1956 bosatte han sig sammen med sin hustru Bitten i Elsted. Her byggede han i tidens løb et atelier til boligen, og her har han udført mange af de arbejder, han er blevet kendt for også lokalt. Rundt omkring, både i Lystrup, Elsted og Århus, står mange af hans arbejder. På Elsted skole har han i 1976 lavet relieffet Orfeus og dyrene i skolegården. På kirkegården på de ukendtes gravplads står en smuk tilhugget sten, og foran sognegården står Elstedpigene. Hun er hugget ud af en gammel granittrappesten fra Elsted Damgård. Inde i sognegården står en skulptur lavet i moseeg, som han også har skabt. Foran lokalcenter Sønderkovhus står en vandkunst og til et par børneinstitutioner har han lavet dyreskulpturer.

Aage Bruun Jespersen var en alsidig kunstner. Han tegnede lokale landskaber, og til Lokalarkivets første kalenderudgivelse i 1999 leverede han 12 smukke tegninger. Han lavede en del billedskærearbejder, bl.a. til kirker, og han lavede portrætbuster og akvarelmalerier.

Aage Bruun Jespersen udstillede første gang som 24-årig i Rådhushallen i Århus. Herefter fik han sin første offentlige opgave, som indbragte ham et beløb, så han kunne gifte sig og stifte eget hjem. Udover sit virke som kunstner underviste Aage Bruun Jespersen gennem mange år i tegning på kunstakademiet i Århus, og aftenskolen i Elsted havde i 1960'erne også glæde af hans lokale engagement og stille pædagogik. Aage Bruun Jespersen engagerede sig også på sine ældre dage i lokalsamfundet. Han var med til at stifte Elsted Landsbylaug, og han spillede violin i Lystrup Orkester, der har til huse i Beboerhuset.

JUNI

21 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage

Sø	1	
Ma	2	23
Ti	3	●
On	4	
To	5	Grundlovsdag
Fr	6	
Lø	7	Prins Joachim
Sø	8	
Ma	9	24
Ti	10	●
On	11	Prins Henrik
To	12	
Fr	13	
Lø	14	
Sø	15	Valdemarsdag
Ma	16	25
Ti	17	
On	18	○
To	19	
Fr	20	
Lø	21	
Sø	22	
Ma	23	26
Ti	24	Skt. Hans dag
On	25	
To	26	●
Fr	27	
Lø	28	
Sø	29	
Ma	30	27

Ca.1970

Høker Jens Jørgensen

I 1856 mister købstæderne mange af deres rettigheder, da Høkerloven bliver vedtaget. Loven bestemmer, at der overalt i landet udenfor en mils omkreds fra byernes centrum, kan drives handel uden særlig bevilling.

En dansk mil er 12.000 alen, eller 7.532,48 m, så afstanden til Århus er større.

Da den gamle høker, Søren Nielsen, dør i 1885, gifter hans plejedatter Rasmine Olesen sig straks efter med den 30 årige tjenestekarl af Århus, Jens Jørgensen (1855 - 1936), der overtager skødet på Høvej 3, og de to unge fører forretningen videre.

I 1898 brænder forretningen, men Købmand Jørgensen bygger den op igen. Fra 1902 driver han desuden et Ceres-depot ved siden af forretningen.

Ude på landet var der tradition for, at man bryggede sit eget øl, og det var jo indtil 1856 kun købmændene i byerne, der havde lov til at handle med øl. Det tog noget tid efter Høkerlovens vedtagelse, før

landsbyernes høkere fandt ud af, at øl var en god handelsvare. Lærer Dydenborgs søn Arne, født 1896 i Elev gamle skole, skriver i sine erindringer:

Vi går forbi købmandens lille hestestald, hvor hans to små Russere stod klar, til butikken med den permanente udstilling i de to små vinduer. Indenfor bag den lange disk stod købmandens kone Rasmine og passede sit job. Hendes mand, den lille glade Jens Jørgensen, tog sig mere af øl og større varer.

I købmandsbutikken så jeg byens første telefon.

Men det var jo sådan i landsbyen dengang, at det var et klassesamfund, hvor overklassen var gårdmændene. Degn og præst var en særlig klasse, der kom med i selskabeligheden, når denne var af mere højtidelig art. Men købmand, smed, træskomand og husmænd lå udenfor kredsen. Men i det daglige mærkede vi børn ikke nogen forskel på de voksne.

Det var således meget fremsynet af Jens Jørgensen, fra "uden for kredsen", der fandt ud af, at et øldepot kan ligge i så lille en landsby, og at telefonen er et vigtigt redskab.

JULI

23 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage

Ti	1	
On	2	
To	3	●
Fr	4	
Lø	5	
Sø	6	
Ma	7	28
Ti	8	
On	9	
To	10	●
Fr	11	
Lø	12	
Sø	13	
Ma	14	29
Ti	15	
On	16	
To	17	
Fr	18	○
Lø	19	
Sø	20	
Ma	21	30
Ti	22	Prins Felix
On	23	
To	24	
Fr	25	●
Lø	26	
Sø	27	
Ma	28	31
Ti	29	
On	30	
To	31	

Anders Kondrup

Anders Kondrup blev født i Vejlbj sogn d. 8. september 1905. Han var udlært hos stadsgartneren i Århus og derefter videreuddannet både i København og på Vilvorde havebrugsskole. I 1927 etablerede han et gartneri på Lystrupvej 223, samme år 22. maj blev han gift med Hilda Wallen.

Anders Kondrup drev gartneriet som blandet Handelsgartneri – der var 5 drivhuse med i alt 540 m² under glas. Hovedkulturene var agurker, tomater og meloner. Men han var meget alsidig og dyrkede også almindelige frilandsafgrøder som kål, rødbede, selleri, gulerødder, porre, jordbær og kartofler. Desuden var der blomster, både Krysantemum, Fresier, Bregner, Begonier og Violer. Men han blev kendt eller måske næsten verdensberømt på at dyrke Amaryllis. I dag er gartneriet nedlagt og udstykket til parcelhuskvarter Rørvangen.

I 1942 var han med til at stifte Gartnernes Fællesindkøb i Århus, og han var formand herfor fra 1942 til 1946. I 1947 blev han valgt ind i Elsted kommunes sogneråd. Anders Kondrup var medlem af Elsted

sogneråd for de konservative fra 1946-1970 heraf de 12 år fra 1954-66 som sognerådsformand. Han var endvidere medlem af Århus amtsråd fra 1962-1970.

Sognerådet i Elsted skabte i begyndelsen af 1960'erne under Anders Kondrups formandskab grundlaget for 8520 Lystrup områdets udbygning. Med dygtig og forudseende byplanlægning købte kommunen jord op. I perioden 1961 til 1964 blev Hedeskovgård, Søndergården, Hovgården, og Elstedgård købt. Med jordkøbet agtede sognerådet at skabe en bebyggelsesmæssig sammenhæng mellem Elsted og Lystrup by. På sognerådets initiativ blev der i 1964 afholdt en arkitektkonkurrence om en dispositionsplan for kommunen og en bebyggelsesplan for Hovgårdens og Elstedgårds arealer. Konkurrencen, førte frem til en gennemarbejdet og veludviklet byudviklingsplan.

Ved kommunalreformen i 1970 gik Anders Kondrup ud af sognerådet og fik igen tid til sine blomster. Han døde d. 8. August 1990.

AUGUST

21 arbejdsdage ekskl. 5 lørdage

Fr	1	●
Lø	2	
Sø	3	
Ma	4	32
Ti	5	
On	6	
To	7	
Fr	8	◐
Lø	9	
Sø	10	
Ma	11	33
Ti	12	
On	13	
To	14	
Fr	15	
Lø	16	○
Sø	17	
Ma	18	34
Ti	19	
On	20	
To	21	
Fr	22	
Lø	23	
Sø	24	◐
Ma	25	35
Ti	26	
On	27	
To	28	Prins Nikolai
Fr	29	
Lø	30	●
Sø	31	

Gunnar Overvad

Gunnar Overvad er født 28. november 1928 i Gunderslev. Efter en bankuddannelse fra Andelsbanken blev han i 1964 bankbestyrer i Handelsbankens Lystrup afdeling. Han blev gift med Allis i Skagen i 1955, de har 4 børn. Allis var en overgang ansat på Telefoncentralen i Lystrup.

Gunner Overvad, der selv var en meget initiativrig mand, fortalte en anekdote om G.A.L. Thorsens, der ankom til Handelsbanken på hjørnet af Bygaden og Lystrupvej i sin Cadillac og træske for at foreslå millionprojekter, som banken måtte afslå. Thorsen havde ofte svært ved at forstå, at banken skulle have sikkerhed for sine investeringer, så han forlod hovedrystende banken, mens han højt deklamerede "vi kunne have tjent millioner". Gunnar Overvad kunne til gengæld skaffe millioner, både til opførelsen af idrætsanlæg og til kirkebyggeri.

I 1964 blev han formand for Lystrup Idrætsforening - LIF, og det forblev han i 25 år. Da Gunnar Overvad flyttede til Lystrup var

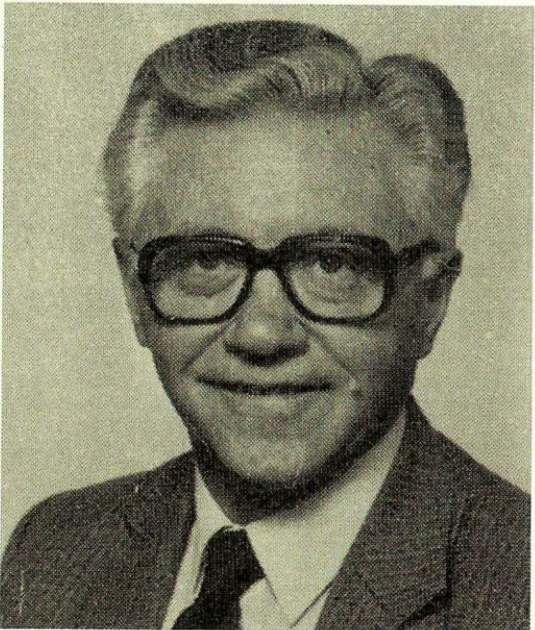
der 93 medlemmer af LIF - de spillede fodbold og håndbold på baneanlægget, hvor i dag Lystruplund ligger, gymnastik foregik på Elsted Skole. Han var med til at bygge Lystrup Hallen, indviet i 1973 og anlægget i "Mosen" og svømmehallen fra 1978. I april 1989 ved hans 25 års jubilæum i LIF, var der 2800 medlemmer fordelt på 8 afdelinger i LIF.

Elsted Menighedsråd var han medlem af fra 1985 til 1996, de sidste 4 år som formand. Han var med til at bygge Lystrup Kirke og udskille Lystrup fra Elsted sogn. Lystrup Kirke blev indviet 1. Søndag i advent d. 3. december 1989.

I 1970 var han medstifter af LIONS CLUB Lystrup, og han var klubbens første president fra 1970 til 1971. Ved hans 50 års fødselsdag den 22. november 1978 blev han i avisen omtalt som "Supertilflytter". Fællesrådet udnævnte Gunnar Overvad til "Årets borger" i 1995. Gunnar Overvad døde den 20. juni 2007 og blev begravet fra Lystrup kirke og jordfæstet på Elsted kirkegård.

1995

1987 - 25 år i banken

1995

SEPTEMBER

22 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage

Ma 1	36
Ti 2	
On 3	
To 4	
Fr 5	
Lø 6	
Sø 7	●
Ma 8	37
Ti 9	
On 10	
To 11	
Fr 12	
Lø 13	
Sø 14	
Ma 15	38 ○
Ti 16	
On 17	
To 18	
Fr 19	
Lø 20	
Sø 21	
Ma 22	39 ●
Ti 23	
On 24	
To 25	
Fr 26	
Lø 27	
Sø 28	
Ma 29	40 ●
Ti 30	

Niels og Margrethe Tang

I 1894 besluttede lærer Niels Tang ved Mellerup Højskole at opgive sin stilling, og sammen med cand. theol. Th. Poulsen oprettede han året efter en højskole i Elev. Højskolen blev indviet ved et offentligt møde søndag den 5. maj 1895.

Th. Poulsen blev kort efter præst i Elsted-Elev, og Niels Tang fortsatte som forstander og ejer af Elev Højskole. Med på skolen havde han også sin hustru, Margrethe Tang.

Det var to dygtige mænd, der tog arbejdet op, men det ville ikke rigtig lykkes at trække elever til højskolen. Niels Tang hadede al reklame, og han gjorde ikke meget for at skolen kunne blive kendt i videre kredse. Han kaldte fx den almindelige oplysning om foredrag for "nutidens jagt og fiskeri", og følte sig bedst tilpas med et stilfærdigt og samvittighedsfuldt arbejde hjemme på sin skole. Og så havde han, i modsætning til Poulsen, uendelig svært ved at passe tiden. Hver morgen kom Th. Poulsen vandrende fra Elsted

Præstegård, holdt morgensang og underviste i to timer. Men han var bitter over, at Tang som regel kom mindst en halv time for sent til sin daglige foredragstime, der skulle starte kl. 11.

Højskolen blev bygget på den såkaldte legatjord, og uden legatjorden ville det næppe have været muligt at holde skolen i gang. Niels Tang passede selv landbruget. Elevtallet faldt og lå efterhånden mellem 7 og 10, og nåede sjældent over 20. I det lange løb kunne skolen ikke holdes i gang med så små elevhold, og i 1916 solgte Tang skolen til Kvindehjælpen i Århus.

Niels Tang var også interesseret i sognets arbejde, og sad fra 1908 i sognerådet, hvor han var med i arbejdet med at opføre den nye skole, der blev indviet den 5. januar 1912.

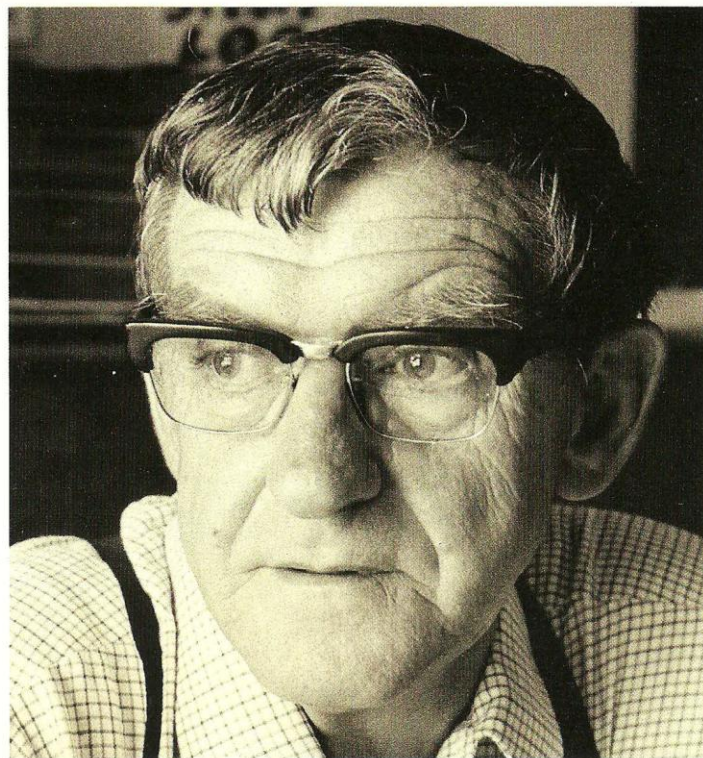
Margrethe Tang døde af tuberkulose i 1914, og i 1923 døde Niels Tang af et hjerteslag. De ligger begge begravet på Elev Kirkegård.

OKTOBER

21 arbejdsdage ekskl. 5 lørdage

On	1	
To	2	
Fr	3	
Lø	4	
Sø	5	
Ma	6	41
Ti	7	☉
On	8	
To	9	
Fr	10	
Lø	11	
Sø	12	
Ma	13	42
Ti	14	○
On	15	Prins Christian
To	16	
Fr	17	
Lø	18	
Sø	19	
Ma	20	43
Ti	21	☉
On	22	
To	23	
Fr	24	FN-dag
Lø	25	
Sø	26	Sommertid ender
Ma	27	44
Ti	28	
On	29	●
To	30	
Fr	31	

En initiativrig ildsjæl

Victor Alexander Hoffmann var født 12. marts 1913 i Sankt Johannes sogn i Århus. Han grundlagde sit kendskab til madlavning dels som lærling i et bageri, dels sejlede han verden rundt flere gange som kok. Han blev desuden uddannet laborant på en tysk konservesfabrik. Med den viden blev han driftsleder på Århus Hørkram, der fra 1956 havde en filial i det gamle Lystrup Mejeri. Han opfandt de sprøde ristede løg, og i mange år kunne man i Bygaden i Lystrup dufte, når løghøsten var i hus. Desuden var hans viden om konserver og gode fødevarer med til at udvikle syltede agurker og andre lignende delikatesser, så de kunne massefremstilles på fabrik til rimelige penge.

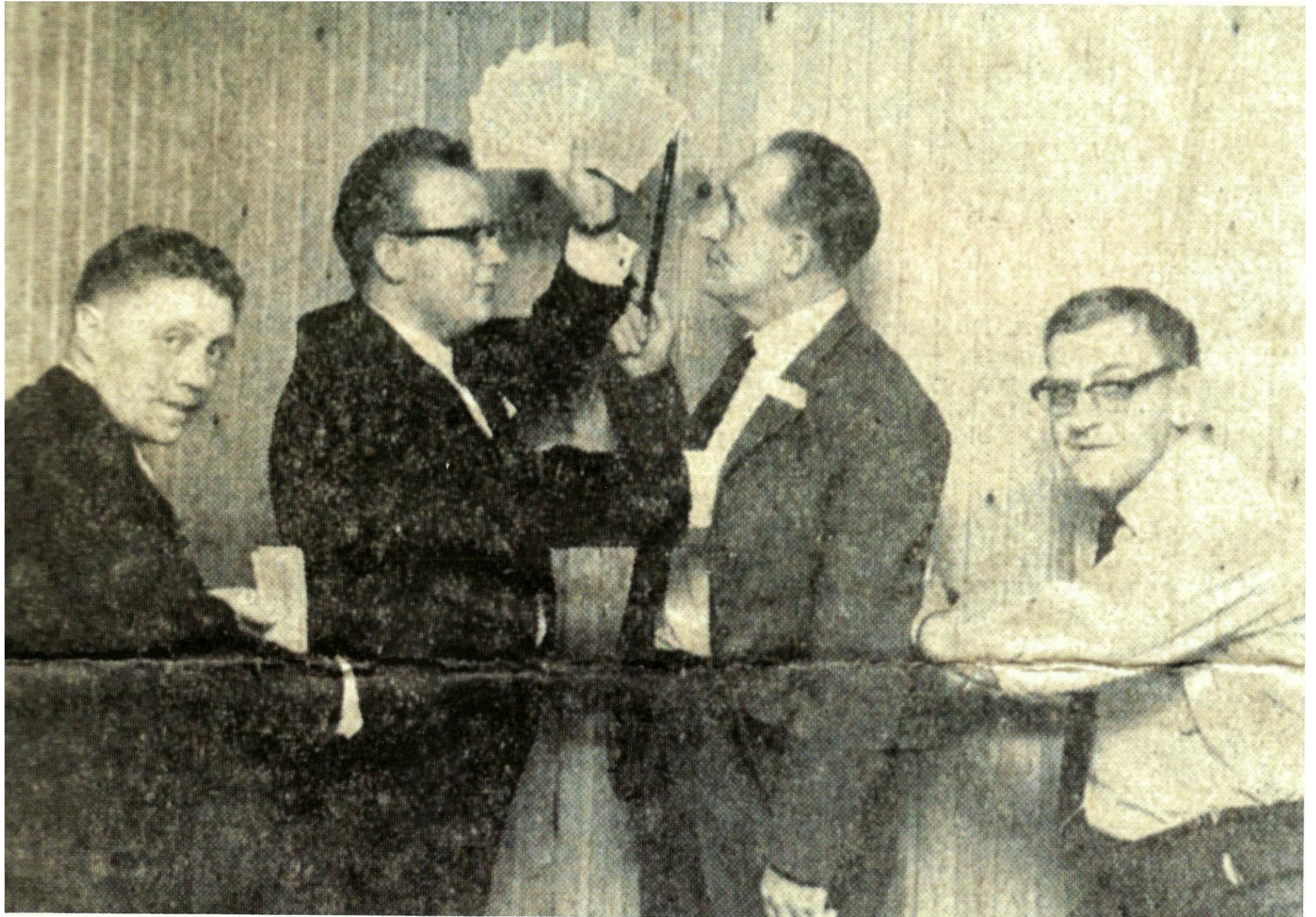
I Elsted Kommune var han formand for initiativudvalget, der blandt andet sørgede for, at Handelsbanken fik en filial i Lystrup så tidligt som i 1962. Han var med til at udvikle Elsted kommune fra en stationsby på landet til en forstad til Århus. Da kommunesammenlægningen i 1970 blev gennemført, var Victor Hoffmann en af

initiativtagerne til oprettelsen af Lystrup-Elsted-Elev Lokalhistoriske Samling den 29. februar 1972.

Victor Hoffmann boede en stor del af sit liv i Bygaden 24, en meget kort overgang boede han på Lyngbakken 11, hvorefter han i 1971 flyttede til Elstedhøj, hvor han var en skattet formand i byggeselskabet Aarhus og Omegn. Han var levende engageret i Elstedhøj bebyggelsen og skrev også herom i Beboerbladet.

Victor Hoffmann sørgede for at Lystrup Idrætsforening fik sit første klubhus, og senere førte han også an da foreningen havde behov for at realisere Lystrup Hallen.

Fra 1961 til 1980 var han meddeler til Århus Stiftstidende og han har bragt mange historier om livet i Lystrup til offentlighedens kendskab. På arkivet er vi i besiddelse af hans scrapbøger, som er kilde til meget af arkivets viden. Han døde 13. juli 1980.

NOVEMBER

20 arbejdsdage ekskl. 5 lørdage

Lø	1	
Sø	2	
Ma	3	45
Ti	4	
On	5	
To	6	☐
Fr	7	
Lø	8	
Sø	9	
Ma	10	46
Ti	11	Morten Bisp
On	12	
To	13	○
Fr	14	
Lø	15	
Sø	16	
Ma	17	47
Ti	18	
On	19	●
To	20	
Fr	21	
Lø	22	
Sø	23	
Ma	24	48
Ti	25	
On	26	
To	27	●
Fr	28	
Lø	29	
Sø	30	

Den cyklende hjemmesygeplejerske Frk. Krebs

Erna Emma Krebs blev født 6. August 1898 i Ribe domsogn. Hun blev uddannet sygeplejerske på Ørsted Sygehus i Randers Amt og kom i 1921 til Lystrup som hjemmesygeplejerske. Hun var ansat af Sygeplejeforeningen, senere af kommunen.

På det tidspunkt var der i Elsted sogn ca. 500 indbyggere. Da frk. Krebs sluttede sit virke omkring d. 1. december 1966, var der 2600 indbyggere i Elsted sogn. Sygebesøg rundt i sognet blev klaret på cykel og der kunne godt være langt. Frøken Krebs boede på Elstedvej 12, i dag Lystrupvej nr. 250.

Frøken Krebs levede med i sognets liv. Således stillede hun i 1946 op til sognerådet på den socialdemokratiske liste. Hun blev dog ikke valgt.

Som hjemmesygeplejerske skulle man kunne lidt af hvert, fortæller hun på en båndoptagelse fra Torsdagsklubben på Sønderskovhus fra juni 1983. En gang kom hun til en gård, hvor hele familien lå og var syge, og efter at have taget sig af den sengeliggende familie, måtte

hun tage sig af grisene, der skreg. Jo, hjemmesygeplejersken kunne også fodre grise!

Frøken Krebs kunne godt lide at spille "gammeldags whist", fortæller Niels Karl Munch. Hun spillede blandt andet sammen med Jens Munch, Asger Kristensen og fru Hintze, og der blev drukket godt med kaffe. Man fortæller at Frøken Krebs skulle have 12 kopper sort kaffe om dagen. Engang var Munchs og frøken Krebs på cykeltur til Riis Skov og havde termokaffe med – og det var kaffe uden Richs, og da de var udfor Sjette Frederiks Kro var termokanden gået itu – historien fortæller ikke, om selskabet gik på kro for at få kaffe.

Det fortælles at Frøken Krebs havde en helt særlig måde at hjælpe sine patienter, når de havde fået noget i øjet. Hun brugte en ske, med et snuptag kunne hun få øjet ud, få fremmedlegemet væk, og øjet på plads igen.

De sidste af hendes leveår tilbragte frøken Krebs på Sønderskovhus, Lystrup Centervej 80. Hun døde 6. marts 1989 i Elsted sogn og er begravet på Elsted kirkegård.

DECEMBER

21 arbejdsdage ekskl. 4 lørdage

Ma	1	49
Ti	2	
On	3	
To	4	
Fr	5	☾
Lø	6	
Sø	7	
Ma	8	50
Ti	9	
On	10	
To	11	
Fr	12	○
Lø	13	
Sø	14	
Ma	15	51
Ti	16	
On	17	
To	18	
Fr	19	☾
Lø	20	
Sø	21	
Ma	22	52
Ti	23	
On	24	Juleaften
To	25	Juledag
Fr	26	2. juledag
Lø	27	●
Sø	28	
Ma	29	1
Ti	30	
On	31	Nytårsaften

Aase Holm Nielsen

Aase Holm Nielsen født 9. marts 1928 i Sankt Johannes sogn i Århus. I 1961 flyttede Aase Holm Nielsen og hendes mand Verner til Solvang, Høvej 58 i Elev.

Hun var den første og også eneste kvinde, der blev medlem af sognerådet i Elev. Det skete i 1966, og Aase var således med til at tage beslutningen om kommunesammenlægningen. Aase fortalte i et interview i 1999, at man forhandlede om at slå Elsted og Elev sammen, men man forlangte, at så skulle Elev Skole nedlægges. Det kunne man ikke acceptere i Elev, så det blev ikke til noget. I stedet blev det Århus kommune, alle tre samfund tilsluttede sig. I 1965 kom Aase Nielsen i menighedsrådet, og hun fortalte, at " ...vi har den dejlige lille kirke i Elev, og den trængte forfærdeligt til reparation, men midler havde vi ikke ret mange af, selv om kirkeskatten i sognet var høj.

Omkring 1967 var der et møde på Lystrup Hotel, hvor kirkeminister Bodil Kock holdt foredrag om landsbykirker, og hun var meget utilfreds med den forsømmelighed, man havde med vedligeholdelsen

af de små kirker ude på landet. Tilfældigvis kom jeg til at sidde i nærheden af hende ved kaffebordet, hvor jeg fortalte om økonomien i Elev sogn. Hun svarede, at *det må vi finde en udvej på - jeg må se, om jeg kan hjælpe jer på en eller anden måde.*

Men desværre blev Bodil Kock ganske kort tid efter udskiftet med Orla Møller som kirkeminister. Han skrev et brev, at da der ikke ville blive et tilstrækkeligt befolkningsunderlag i sognet, skulle der ikke ofres noget på kirken, den kunne nedlægges. Det var vi jo rystede over i menighedsrådet, så jeg skrev til ham, om ikke han ville slå et slag omkring Elev Kirke, når han kørte fra sit hjem i Ålborg til Christiansborg, og lige se den, inden den blev nedlagt. Og det indvilgede han sandelig i!

Han kom og mødtes med præsten og menighedsrådet og så på kirken, og da vi var færdige, sagde han: *Selvfølgelig skal den kirke ikke nedlægges, og bevilgede 27.000 kr. til restaureringsarbejdet* " Aase døde i 26. oktober 2005, hun blev begravet fra Elev kirke og sat ned på Lisbjerg Kirkegård i familiegravsted.

Aase går forrest på en tur i arkæologien under motorvejen i Elev Enge i 2002

